

Večernik

Leto VI. (XIII.), šte. 8

Maribor, torek 12. januarja 1932

»JUTRA«

Za razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
volja mesečno prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifi
Oglase sprejema tudi oglasni oddelak »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Angleške in ameriške sodbe o Brüningovi izjavi

ANGLEŠKA VLADA NE RAČUNA VEČ NA REPARACIJE. — KRITIKA KONSERVATIVNEGA TISKA. — AMERIKA NE BO ČRTALA VOJNIH DOLGOV.

LONDON, 12. januarja. Ministrski svet se je na svoji včerajšnji seji podrobno bavil z izjavo nemškega državnega kancelarja dr. Brüninga o neplačevanju reparacij. Po vsestranski debati je bil storjen soglasni sklep, da se Brüningova izjava ne sme smatrati za grožnjo ali celo za nekakšen ultimatum. Angleški poslanec sir Frederick Slight-Ross, ki se je davi vrnil iz Pariza, kjer se je pogajal z zastopniki Francije o raznih finančnih vprašanjih, bo še danes poročal ministrskemu svetu o svoji misli. Po zanesljivih informacijah, so se pariška pogajanja končala zaenkrat brez konkretnega sporazuma.

LONDON, 12. januarja. Konservativni listi še nadalje ostro obsojajo Brüningovo izjavo. »Evening News« naglašajo, da je treba obžalovati dejstvo, da se je Brüning oglašil v takem tonu še pred sestankom lozanske konference. Nemčija bi se morala bolj zavedati, da ni situacija v njenih rokah, ampak v ameriških. Ako Nemčija noče ničesar več plačati, potem tudi ostale države ne bodo več priznavale svojih obveznosti napram Ameriki. »Evening Standard« pa zahteva, da bi moral Brüningova izjava še pred

konferenco temeljito proučiti posvetovalni odbor strokovnjakov v Bazlu.

WASHINGTON, 12. januarja. Izjava dr. Brüninga tudi tu ni ostala brez posledic. V uradnih krogih naglašajo, da ni nihče pričakoval, da bi odgovoren politik, kakršen je državni kancelar, mogel govoriti pred reparacijsko konferenco v takem tonu. Amerika sicer ni neposredno prizadeta, a se zaveda, da bo ta nastop Nemčije vprašanje mednarodnih vojnih dolgov le še bolj kompliciral. Francija in ostale prizadete države bodo sedaj skoraj gotovo izjavile, da teh dolgov ne morejo več plačevati. Vendar se Amerika v reparacijski spor ne bo vmešala, pač pa si bo že sama znala priboriti spoštovanje obveznosti, izviračih iz vojnih dolgov. Konferenca v Lozani pa bo najbrže potekla brez uspeha.

RIM, 12. januarja. Spricho Brüningovih izjav piše »Popolo Romano«, da je treba napraviti konec s tragičnim knjigovodstvom povojne dobe. Nemčija ni v stanu več plačevati, in nihče naj se ne vdaja iluziji, da bo v tem nastala kaka sprememba. Svetovne krize se ne bo nihče rešil, tudi tisti ne, ki mislijo, da se je bodo obvarovali s koničenjem zlata.

Akcija za podonavsko konfederacijo

ZANIMIVA IZJAVA FRANCOŠKEGA NOVINARJA SAUERWEINA.

BUDIMPEŠTA, 12. januarja. »Pesti Naplo« objavlja izjavo odličnega francoskega novinarja Julesa Sauerweina, ki je pred dnevi preko Prage in Dunaja došel v Budimpešto. Sauerwein je dejal poročevalcu lista, da je sedanja gospodarska stiska v Evropi političnega izvora. Če bi se odstranili politični nesporazumi, bi bilo tudi gospodarske krize kmalu konec. Francoski javnosti je akcija za gospodarsko unijo podonavskih držav izredno simpatična.

Nadalje je rekel Sauerwein: »Jaz samo proučujem možnost in ostale pogoje zblizanja. Bil sem tudi na Češko-slovaškem, kjer sem se razgovarjal z dr. Benešem, ki še nobene mednarod-

ne akcije ni presojal tako resno kakor presoja to. Prav zaradi tega so bile tudi njegove izjave zelo rezervirane. Beneš je politik, ki presoja vse stvari z evropskega stališča. Nasprotno pa sem se na Dunaju prepričal, da je tam misel na »Anschluss« še vedno zelo močna, vendar pa priznavajo tudi zelo plivne osebnosti, da bi bila najpraktičnejša rešitev iz sedanje razdvojenosti ustanovitev podonavske zveze.«

Sauerwein je osebno trdno prepričan, da se bo ta zasnutek realiziral čim se bosta sporazumeli vsaj dve državi. Tretja se bo potem sama pridružila.

PONAREJENI JUGOSLOVANSKI BANKOVCI V TURČIJI.

CARIGRAD, 12. januarja. Policija je v neki tukajšnji menjalnici zaplenila večje število ponarejenih jugoslovanskih 1000-dinarskih bankovcev, nakupljenih v zavodu Banca Commerciale Italiana. Uvedena je najstrožja preiskava.

java je torej zares izraz odločne volje in razpoloženja vse Nemčije od Bodenskega jezera do zadnje vasi na severu Vzhodne Prusije. Reparacijska konferenca v Lozani, sklicana za 25. t. m., se bo morala vsaj zaenkrat zadovoljiti z ugotovitvijo, da iz Nemčije ni trenutno mogoče ničesar iztisniti. Na vse drugo je pa treba počakati, in sicer v dobri veri, da ne pride do skrajnosti in novih usodnih katastrof.

GROF BETHLEN POTUJE V RIM.

BUDIMPEŠTA, 12. januarja. »Az Est« poroča, da je bivši ministrski predsednik grof Bethlen odpotoval v važni politični misiji v Rim, kjer bo posetil Mussolinija. Iz Rima se bo Bethlen podal v Pariz in London, mogoče pa tudi v Berlin in na Dunaj.

Bolne žene dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice neovirano lahko iztrebljenje črevesa, kar često učinkuje izvanredno dobrodejno na obolele organe. Ustvaritelji klasičnih učnih knjig za ženske bolezni pišejo, da »so ugodno učinkovanje »Franz Josefove« vode ugotovili z lastnimi preiskavanji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Druga seja senata

BEOGRAD, 12. januarja. Danes ob 10. uri dopoldne se je sestel senat pod predsedstvom Ivana Hribarja k svoji drugi seji, da izvoli verifikacijski odbor. Seji so prisostvovali tudi nekateri ministri.

Na predlog senatorja Simonovića so bili z vzklikom izvoljeni v enajstčlanski verifikacijski odbor ti-le senatorji: Radulović, Timotijević, Vilović, Popović, Mažuranić, dr. Šilović, Iližanović, Desnica, dr. Novak, Petrović in Jovan Antiparmaković. Kandidatna lista je bila soglasno sprejeta. Pri konstituiranju novega odbora je bil dr. Šilović izvoljen za predsednika, Antiparmaković pa za tajnika.

Takoj po konstituiranju je izročil Ivan Hribar predsedstvo senata dr. Šiloviću, ki ga bo vodil do končnoveljavnosti izvolitve senatskega predsedstva. Pred tem se je spomnil Hribar še v Pragi umrlega staroste češkoslovaškega Sokolstva dr. Scheinera. Njegov govor so vsi senatorji stoje poslušali in zaklicali velikemu pokojniku trikratni »slava!«

Prva prihodnja seja senata bo v petek 15. t. m. dopoldne.

BAN DR. MARUŠIČ V BEOGRADU.

BEOGRAD, 12. januarja. Ban Dravske banovine dr. Drago Marušič je danes prispel semkaj, da se z raznimi ministri posvetuje o vprašanjih, zadevajajočih Slovenijo.

SMRT STOLETNIKA.

SAMOBOR, 12. januarja. Včeraj je tukaj umrl 102letni stari kmet Anton Božičević. Pokojnik je bil rojen v Ogulinu in ni bil v vsem svojem dolgem življenju nikoli bolan.

REŠEVANJE ZASUTIH RUDARJEV.

BERLIN, 12. januarja. V Beuthenu se je že pred osmimi dnevi dogodila velika rudniška nesreča, pri kateri je bilo zasutih več rudarjev. Reševalna dela so zelo naporna in zamudna, vendar pa so včeraj dosegla prvi uspeh. Rešeni so bili 4 rudarji, ki so k sreči ostali živi. Zato upajo, da bo mogoče danes ali jutri rešiti še ostalih 14 ponesrečenec.

NOVE ARETACIJE V INDIJI.

LONDON, 12. januarja. Včeraj so prispeli semkaj vesti, da sta poleg Gandhijeve žene bila aretirana Patelova žena in sin, ki sta živela v Ahmedabadu.

BOMBAY, 12. januarja. Upravnik mesta Bombaya je izdal včeraj odredbo, po kateri je za dva meseca prepovedano vsako zbiranje več ko petih oseb na ulicah in ostalih javnih prostorih. Prepovedane so nadalje tudi vse manifestacije kakršnekoli vrste.

VREME.

Današnja vremenska napoved (opoldne): Nobene bistvene spremembe.

Vremensko poročilo s Pohorja

po stanju 12. januarja. Mariborska koča: temperatura minus 3 C, 20 cm novega pršiča na stari podlagi, vreme: deloma oblačno, smuka ugodna.

Ruška koča: isto; sankališče uporabno do Ruš. Klopni vrh: temp. minus 4 C, 30 cm pršiča na stari podlagi, veter: mirno; smuka idealna. Rjbiška koča: temperatura minus 8 C, 50 cm suhega pršiča na stari podlagi, veter: mirno; smuka idealna.

Po Brüningovi izjavi

Izjava kancelarja dr. Brüninga, da Nemčija ne bo več plačevala vojne odškodnine in bi zato bil vsak kompromisni sklep na pripravljajoči se reparacijski konferenci v Lozani brezpomemben, je moral odločno državniki ohraniti zornost mahu silno postrila splošni mednarodni politični položaj. Zaenkrat sicer še ni mogoče pregledati vseh posledic, ki bi utegnile nastati, gotovo pa je, da bodo morali odločno državniki ohraniti zornost mirno kri in trdno voljo, da preprečijo definitivni polom sedanjih mirovnih prizadevanj. Reparacijska konferenca v Lozani, ki se začne s tako temnimi izglede, bo zanje težka preizkušnja, in če je ne bodo srečno prestali, bo tudi razorožitvena konferenca brez pomena. Oba problema sta namreč v tesni medsebojni zvezi.

Že danes je nedvomno gotovo, da bodo prizadete države, če izgube nemške reparacije, sporočile Zedinjenim državam, da tudi one ne morejo več plačevati vojnih dolgov. S tem se bo položaj še bolj kompliciral in v nevarnosti ne bo le sporazumno sodelovanje veseli, ampak tudi teoretična in praktična vrednost sklenjenih pogodb. V versajski mirovni pogodbi so nemške reparacije ena izmed bistvenih točk; če se razveljavi ta, se omaja tudi vsa druga stavba. Tako, kakor izjavlja Nemčija danes, da ne priznava več reparacij, bo izjavila lahko jutri, da se je nič ne tiče prepoved oboroževanja, vzdrževanja redne vojske, gradnje vojnih ladij, topov, letal itd. Nasled bi lahko zanikala tudi veljavnost v Versaillesu določenih državnih mej. Ostalo pa ne bi le pri Nemčiji, tudi Avstrija, Madžarska, Bolgarija itd., bi storile isto. Plaz, ki so ga sprožile sedaj nemške reparacije, pokoplje pod seboj lahko vse, na čemer je zgrajeno povojno svetovno ravnovesje.

Ukinitev plačevanja reparacij pa bi popolnoma spremenilo tudi siceršnje pozicijo Nemčije v današnjem svetu. Njeno gospodarstvo bi si na mah opomoglo, kajti kljub vsem milim tožbam in obtožbam nemškega tiska, politikov in gospodarjev, je nepobitna resnica, da se sedanja gospodarska kriza tudi umetno doseže: samo da bi ne bilo treba več plačevati vojne odškodnine! Denar, ki bi tako preostal, in nova sproščenost bi silovito dvignila industrijo in promet, posebno pomorski in prekomorski. Nemško blago bi se pojavilo po vseh lukah Evrope in ostalih kontinentov in spodriči bi ga ne mogla nobena sila zavrniti. Nemčija bi kmalu postala zopet gospodarska velesila drugega reda, iz gospodarske bi pa zrastle tudi nova njena politična moč.

In vendar je danes resnica, da Nemčija v sedanjem stanju reparacij ne zmore. Razen tega je tudi psihoza nemškega ljudstva taka, da bi brez usmilenja obracunalo z vsako svojo vlado, ki bi se spuščala v kompromise. Brüningova iz-

Ustanovitev društva za trgovsko šolstvo v Mariboru

SESTANEK NA MESTNEM MAGISTRATU. — IZVOLITEV ZAČASNEGA ODBORA.

Sinoči je bil v posvetovalnici na mestnem magistratu sestanek predstavnikov oblasti, gospodarskih korporacij in raznih društev, katerega je v svrhu ustanovitve primernega društva za trgovsko šolstvo sklical župan g. dr. Lipold. Sestanka so se udeležili med drugimi vodja okrožnega inspektorata g. Ivo Poljanec, okrajna glavarja g. dr. Ipavc in Milan Makar, narodni poslanci dr. Pivko, Krejči in Spindler, ge. Maistrova, Lipoldova, Aščičeva in Rapoceva. — Sklicatelj je uvodoma naglasil potrebo akcije za gradnjo primernega poslopja za našo trgovsko akademijo in ostalo trgovsko šolstvo, katerega zaenkrat občina sama ne more postaviti.

Ravnatelj trgovske akademije g. Dolenc je nato podrobno obrazložil pomen in potrebo strokovnega šolstva za naše mesto, smernice pripravljajočega se zakona o trgovskih akademijah, po katerih bi moral dobiti vsak zavod najkasneje v petih letih svojo lastno stavbo ter delokrog društva, ki naj bi se imenovalo »Društvo za trgovsko šolstvo« ali pa »Trgovska akademija v Mariboru«. Ta nova organizacija bi s članarino, darovi, volili, prispevki gremijev, zadrug, zbornice za TOI, mestne občine, banovine in države zbrala sredstva za zgraditev in opremo moderne stavbe za trgovsko akademijo, gremijalno nadaljevalno šolo, eventuelno tudi gostilničarsko šolo itd. Delovalo bi to društvo slično kakor enako že obstoječe društvo v Ljubljani, čigar stavba že stoji.

Predlog župana in ravnatelja Dolenca so vsi sprejeli z odobravanjem. V krajši debati, ki je sledila, se je g. Viktor Grčar posebno zavzel za to, da se ukinejo nepotrebne paralele na državnem ženskem učiteljskem, kakor tudi vsa zasebna ženska učiteljska, s čimer bi se dobili vsaj za nekaj let prepotrebni učni prostori za nekatere strokovne šole. Žu-

pan g. dr. Lipold je nato predlagal, naj se izvolita dva začasna odbora, širši in ožji, ki naj pripravita pravila, program in ustanovni občni zbor novega društva, in naj se k sodelovanju pritegne vse mariborsko okrožje.

V širši odbor so bili izvoljeni gg.: ravnatelj in narodni poslanec Anton Krejči kot predsednik, občinski svetnik dr. Miloš Vauhnik kot podpredsednik, ravnatelj Matej Dolenc kot tajnik, bančni ravnatelj in občinski svetnik Bogdan Pogačnik kot blagajnik, kot odborniki pa podžupan Rudolf Golouh, občinski svetnik ravnatelj dr. Jerovšek, ravnatelj Saboty, inž. Jelenc, veletrgovec Pinter, veletrgovec Pugel, juvelir Franjo Bureš ter ravnatelja Stanko Detela in Leban, odvetnik dr. Boštjančič, odvetnik dr. Igor Rosina, novinar Radivoj Rehar, hotelir Andrej Oset in veletrgovci Vilko Weixl, Miloš Oset in Branko Mejovšek ter narodna poslanka dr. Pivko in Vekoslav Spindler, dočim bo Slovensko žensko društvo svojo zastopnico še nominiralo. Z dežele so pa bili izvoljeni gg.: trgovec Anton Klun iz Prevalj, trgovec Čeh iz Murske Sobote, trgovec Milko Senčar iz Ptuj, industrialec Jakob Zdravec iz Središča, trgovec Kuharič iz Ormoža, inž. Lenarčič iz Ribnice na Pohorju, odvetnik in župan dr. Milan Goršek iz Sv. Lenarta v Slov. goricah, odvetnik dr. Josip Pučnik iz Slovenske Bistrice ter vsi narodni poslanci iz teh srezov.

Ker bi bil ta širši odbor za reševanje tekočih poslov in priprav preveč okoren, se je izvolil še poseben ožji odbor, katerega tvorijo: narodni poslanec Anton Krejči, odvetnik dr. Miloš Vauhnik, ravnatelj Matej Dolenc, bančni ravnatelj Bogdan Pogačnik in novinar Radivoj Rehar. Odbor bo že v najkrajšem času pripravil redno ustanovitev društva in prvi občni zbor.

Pravoslavni verniki

se poslovijo od starega leta jutri, v sredo, dne 13. t. m. zvečer v kavarni »Jadrana«, in ne pri »Orlu«, kakor je bilo prvotno pomotoma javljeno.

Ustanovitev tehničnega oddelka.

Na podlagi zakona o banški upravi in po sklepu ministra za gradbo se ustanovi pri sreskem načelstvu Maribor tehnični oddelak s teritorialno pristojnostjo za dravogrski, mariborski levi in desni breg, ptujski, ljubomerski, mursko-soboški in dolnolendavski srez.

Poceni meso.

V sredo bodo od 8. ure naprej prodajali na stojnici za oporečeno meso pri mestni klavnici 90 kilogramov mesa po 4 Din in sicer eno kilo na osebo.

Nova telefonska zveza.

S sklepom ministra za promet je te dni bil otvorjen nov telefonski promet med Vranskim in Dunajem. Taksa za navaden pogovor znaša 3.45 zlatih frankov.

Novi zakonski pari.

Poročili so se pretekli teden v Mariboru: Franc Sojč, tovarniški delavec in Ivana Čelanova, kuharica; Rudolf Lilek, sprevednik državne železnice in Eleonora Malaincova, rojena Krainčeva, delavka ter Ivan Gradišnik, vratar državne železnice v p. in Marija Sojčeva, gospodinja. Bilo srečo!

Dva dni mrtev v delavnici

Poljčane, 11. januarja.

V petek predpoldne so našli tukajšnjega kleparja Martina Cizla v njegovi delavnici mrtvega. Kakor je ugotovil zdravnik, ga je zadela kap. Ležal je notri že dva dni in so ga našli šele tretji dan in še to po naključju. To ni nič čudnega, ker je mož ob nedeljah in praznikih navadno zahajal k svoji ženi v Makole in je bila njegova delavnica večkrat po par dni zaprta.

V četrtek pa je slučajno poslal mizar Gajšek svojega sina h Cizliju ob neke reči. Fant je našel zunanja vrata le pritrta, skozi notranja steklena vrata, ki so bila zaklenjena, pa je videl Cizla ležati na skobelniku, pokritega z odejo.

Misleč, da še spi, ga ni hotel buditi in je odšel. Šele drugi dan, ko ga je oče spet poslal in je fant videl skoz vrata moža ležati v istem nepremičnem stanju, je opozoril sosede, da je Cizl morda mrtev. Kmalu je prišla komisija, ki je s silo odprla vrata in res našla obrtnika mrtvega s prekrizanimi rokami. Bržčas je hotel pokojnik pri topli peči malo zadremati, pa ga je v temi zadela kap, da je zaspal za vedno. Obvestili so takoj njegovo ženko, potem pa so pokojnika prepeljali v mrtvašnico, odkoder je bil položen v soboto k večernemu počitku. Star je bil pokojnik blizu 60 let in drugače še prav krepak. Naj v miru počiva!

5- in 10-parski drobiž.

Na nešteta vprašanja, kako je pravzaprav z drobižem po 5 in 10 par, ki ga ne sprejema več davčna uprava, pošte, železniške blagajne in ki ga odklanjajo trgovci in trafikanti, spoorčamo po informacijah na merodajnem mestu, da je drobiž po 5 in 10 par že prenehal biti zakonito plačilno sredstvo. Železniške blagajne ga bodo sprejemale in to tudi le do zneska pol dinarja samo še do 1. februarja t. l. Po 1. februarju pa bo finančna oblast zamenjala ta drobiž. Zato se ni treba bati, da bi ta drobiž sploh izgubil svojo vrednost.

Umrli so v Mariboru

pretekli teden: Marija Florijanová, zasebnica, 77 let; Marija Šantlova, žena posestnika, 42 let; Martin Osojnik, železničar, 84 let; Valentin Jemec, profesor, 36 let; Ivana Mlakarjeva, žena posestnika, 40 let; Ivan Žurman, sin posestnika, 3 leta; Marija Puševa, hči posest., 1 mesec in Alojzij Starkel, hotelski sluga, 68 let. Bodi jim lahka domača gruda!

Pregled avtobusov in avtotaksijev.

V garaži mestnega avtobusnega podjetja v Plinarniški ulici bo 15. t. m. ob 13.30. uri pregledala strokovna komisija vse avtobuse in avtotaksije v področju mesta Maribora. Okolica mesta tokrat ne pride v poštev.

TOREK

Velika

SREDA

kavarna

Gastonova povoreča roka

Igra na slepo srečo.

Že lani je oblast prepovedala vse hazardne igre. Vendar imajo nekateri restavraciji in kavarnariji še vedno take igrane aparate. V policijski prijavi je zabeleženih več imen.

Razne nezgode.

Ko se je v nedeljo popoldne vračal iz svojega vinograda posestnik Ferdinand Pukl v Rošpahu, je na poledeneli cesti padel in si zlomil desno nogo. Prepeljati so ga morali v bolnico. Danes zjutraj je zadela kap 78letnega upokojenca, bivšega vodjo davčne uprave g. Antona Borerja, stanujočega na Frankopanski ulici. Rešilni avto ga je prepeljal v bolnico. V Košakih se je ponesrečila viničarka Francka Hladnik pri rezanju sena. Rezinlji stroj ji je odrezal prste na levi. Iskati je morala pomoči v bolnišnici. V Vrbanovi ulici pa je spodrsnilo služkinji Mariji Kebričevi. Pri padcu je razbila steklenico in se hudo porezala na desnem kolenu.

Smrtna nesreča v kamniškem gozdu.

Včeraj popoldne se je pripetila v gozdu blizu Kamnice smrtna nesreča. 34letni samski delavec Ivan Žunko iz Kamnice je obležal z razbito glavo na mestu mrtev. O dogodku smo izvedeli tole: Delavci kamniškega župnika so spuščali včeraj popoldne z vrha po žlebu hlode v dolino. V žlebu je obtičal debel hloed, katerega je hotel delavec Žunko premakniti. Pri tem pa mu je na ledu v žlebu spodrsnilo. Padel je tako nesrečno, da si je razbil glavo in obležal na mestu mrtev. Truplo ponesrečenega delavca so prepeljali v mrtvašnico na kamniškem pokopališču.

Pravoslavna občina

razglašja, da se vrši

Silvestrov večer

107 v kavarni „Jadrana“!

Nova preganjanja primorskih Slovencev

Aretacije brez konca in kraja.

Z letošnjim novim letom so se pričela na Primorskem, posebno na Goriškem, nova besna preganjanja tamkajšnjih naših rojakov po fašističnih oblastnikih. O prvih aretacijah v Gorici smo že poročali, sledile pa so jim še druge. Skupno so karabinjerji odpeljali v zapore 17 Slovencev, večinoma inteligentov. V Idriji so prijeli nekoga Ignacija Lazarja, ker so našli pri njem nekaj izvodov »Pratike«, v Sežani pa posestnika Ivana Pe-

Mariborsko gledališče

REPERTOAR.

Torek, 12. januarja ob 20. uri »Viktorija in njen huzar« ab. B.

Sreda, 13. januarja. Zaprto.

Četrtek, 14. januarja ob 20. uri »Zemljetev«, ab. D.

Petek, 15. januarja. Zaprto.

Sobota, 16. januarja ob 20. uri »Škorpijon«. Premijera.

»V kraljestvu Zlatoroga«

se imenuje naš slovenski film-prvenec, ki ga je ustvarila jeklena volja Turistovskega kluba »Skala« v Ljubljani. Čarobno-žive slike popeljejo v raj Slovenije, v sočne doline in na skalne višine Blejske okolice, k jezerom in bučečim slapovom Gorenjske. Filmska razdelitev je živahna in močna, dejanja so stvarna, vsaka slika je tako lepa, da bi človek zgrabil za njo in jo držal. Ves film je niz krasno povezanih motivov, nastrojeni, doživeti. V naši kulturni zgodovini ostane ta film živo ogledalo, kako je treba ljubiti rodno grudo. Film je sicer nem, a njegova moč govori in izvablja iz src mogočno pesem: »Sveta si zemlja slovenska«.

Film »V kraljestvu Zlatoroga« bo predvajala Prosvetna zveza v Mariboru v Grajskem kinu od 15. jan. t. l. naprej redno ob 16.30., 18.30. in 20.30. uri. Izredno pri zadostnem prigraslu udeležbe tudi dnevno ob 14.30. uri, v nedeljo pa še po potrebi ob 11. uri dopoldne. Šolske predstave se vrše pri zadostnem obisku po enotno nižani cenji Din 4.—. Skupen šolski obisk je dan poprej prijavit ali Prosvetni zvezi ali pa Grajskemu kinu. Pri otvoritveni predstavi dne 15. t. m. ob 20.30. uri bo predaval tajnik Turistovskega kluba »Skala« v Ljubljani g. Milan Kham.

Ne bo več kmalu prilike v Mariboru videti naš slovenski film, ker stalno hodi svojo triumfalno pot širom domovine in tudi v inozemstvu.

Kongres pleše.

Maribor pred premijero najrazkošnejše filmske operete »Kongres pleše«. Ta film, ki s svojim sijajem in prominentnimi igralci prekaša vse druge filme tega žanra, nam prikazuje dunajski kongres l. 1814. na katerem so se sestali vladarji takratnih evropskih velesil, med njimi ruski car Aleksander. Car, mlad in lep, pa tudi lahkoživ, se bolj kot za kongres zanima za zala dunajska dekleta in mesto na konferenco, hodi rajši v Grinzing v družbi srčkane prodajalke Kristine. Film nam pričara pred oči v vsej pristnosti stari Dunaj, kako je živel, ljubil in prepeval... Glavne vloge igrajo: Lilian Harwey, Willy Fritsch, Lil Dagover, Konrad Veidt, nastopajo pa tudi mnogi drugi znani in priljubljeni filmski igralci. Film se bo predvajal v Union kinu.

V deželi smehljaja...

Kakor lani v prostranem carstvu divnih mask, bo tudi letošnji pust dosegel z galareduto Slov. sportnega kluba »Maribor« svoj vrhunec. Postavljena v romantično deželo smehljaja, bo prireditev na pustno soboto, 6. februarja, nudila kljub krizi in stiski vsem par veselih ur neprisljenega veselja in zabave. Pestro sliko vrlih sportnikov bodo letos še spopolnili številni udeleženci mednarodnih smuških tekem, katere bodo baš ta dan v okolici našega mesta. Originalni kostumi naj olepšajo rajanje v deželi večnega smehljaja. Istega dne popoldne bo klub priredil tudi kakor lani otroško reduto pod večjim vodstvom gospe dr. Ravnikove.

Doživljaji nabiralca za podporno akcijo

(PRI SIROMAKIH IN PRI BOGATINIH.)

Ko sem prejel nabiralno polo za pomožno akcijo, sem šel z veseljem na delo, saj gre tu za pomoč najrevnejšim in najpotrebnejšim; zato sem bil prepričan, da bo vsak storil in dal, kar je v njegovi moči.

Pa sem se napotil v ulico, ki je spadala v meni odkazani rajon. Stopim v prvo hišo. Priznati moram, da sem bil nekoliko razburjen, kajti vsak začetek je težak in vsak, ki je že kdaj nabiral za ta težki namen, ve, kaj mora tak nabiralec vse preslišati. — Na prvih vratih je bil listek, na katerega je okorna roka s črnolom napisala ime. Pozvonim; odpre mi priletna ženska. Ko ji povem, s kakim namenom prihajam, mi pove, da je njen mož čisto navaden tovarniški delavec, ki mu grozi povrh še redukcija, da bo pa kljub temu prispevala; kmalu se vrne z desetakov v roki. Na listo se pa noče podpisati, češ da ni vredno, da je premalo; ko ji razjasnim, da je to potrebno radi kontrole in da se mora tudi najmanjši znesek vpisati, si obriše skrbno roke v predpasnik ter zapiše svoje ime. Ko odhajam, mi želi mnogo sreče pri nabiranju.

Zadovoljen sem bil, ko sem videl, da imajo taki, ki so sami potrebni podpore, zavest, da so drugi še večji reveži.

Nato se pogumno podam v prvo nadstropje; elegantna vizitka mi pove, da stane tu bogat zasebnik. Ko pozvonim, mi odpre drobno, gosposko oblečeno dekletce; povem ji, čemu prihajam, in že odbrzi po hodniku, odpre neka vrata in pripoveduje noter, kdo je prišel in po kaj. Pa čujem ženski glas: »Povej gospodu, da mame ni doma!« Vrata se zaprejo, otročiček pa se vrne rdečega obraza in povešanih oči: »Mame ni doma!« — Šel sem, a bilo mi je kot da me je nekdo udaril po glavi, kajti dobro

sem vedel, da bi ti ljudje lahko odrinili stotak, pa niti vedeli ne bi, da so ga dali. Oni pač še niso nikoli trpeli pomanjkanja in ne vedo, kaj se pravi stradati in prezebovati.

Stopim k sosednim vratom; odpre mi mlad fant. Ko mu pojasnim namen svojega prihoda, pokliče mater. Pride skromno, a skrbno oblečena ženska in mi pojasni, da denarja sicer ne more dati, da pa je čitala v časopisu članek in je že pripravila nekaj stare, a še dobro uporabne obleke in več parov čevljev. Povem ji, da sedaj samo denarne prispevke nabiram, da pa se oglasim, ko bomo pobirali tudi darove v blagu. Prijazno se poslovimo. V isti hiši sem dobil še par »kovačev«.

Naslednja hiša je bila lepa vila; vedel sem, da ima lastnik svoj avto in da mu ne manjka ničesar. Odprla mi je služabnica. Na moje pojasnilo odide, slišim odpiranje in zapiranje več vrat in zopet je tu, češ, da je gospod že dal, da so bili že drugi tu. Ko ji pojasnim, da to ni mogoče, da imam edino jaz pravico do pobiranja v tej ulici, nekaj zamrmlja nerazumljivega ter mi pred nosom zaloputne vrata. Grabila me je jeza, pa pomislim, da je vendar mogoče že dal gospodar kak večji dar. Potegnem iz žepa seznam darovalcev, ki sem si ga bil izrezal iz časopisa, pazno pregledam vsa imena, a tega gospoda ne najdem med njimi. Zapustil sem to lepo hišo, v kateri prebiva tako »plemenit« gospod, in sem krenil domov, kajti bil sem preveč razočaran, da bi mogel tisti dan še nadalje nabirati. Bal sem se, da v ponovnem podobnem primeru ne zinem kaj prav krepkega...

Sicer pa — kaj pravi sv. pismo? Prej pojde kamela skoz uho šivanke, kot pa bogatin v nebeško kraljestvo! **Nabiralec.**

Smuk k Ribniški koči.

V ranem jutru odpuha vlak proti Breznu, izhodni točki za smuk k Ribniški koči pod Jezerskim vrhom. Pot od Brezna do Ribnice je zelo ugodna in se prav polagoma dviga; od Ribnice do Pisanika pa je že bolj strmo. Pisanik je prijetna postojanka za smučarje, okoli koč se lepi tereni, za tečaje prav primerni. Od Pisanika proti Ribniški koči se pot naglo in strmo dviga in vodi skoz tihe gozdove, v snežni odeji posebno veličastne.

V dobri uri pride smučar iz Pisanika na Ribniško koč, ki je jako udobna tako za zimski sport kakor za letno razvedrilo. Koča stoji v sedlu med Jezerskim ter Črnim vrhom. V božičnih počitnicah je bilo tam gori polno gostov, med njimi mnogo Zagrebčanov, ki so bili vsi zadivljeni nad lepotami našega Pohorja.

Na južni strani koč, komaj par minut daleč, je že krasen teren za smučarje. Imenitna je smuka proti Veliki kōpi preko Črnega vrha. V nasprotni smeri pa čez Jezerski vrh, in dalje proti ribniškim in lovrenskim jezerom na Klopni vrh. Z vseh teh vrhov je očarajoč razgled na planine; severno tja do Dachsteina, proti zapadu na očaka Triglava, proti jugozapadu in jugu pa na Kamniške in Savinjske Alpe, ter na hrvaško-dolenjsko hribovje. Skratka: kdor si želi planinskega užitka, naj obiše Ribniško koč pod Jezerskim vrhom (1522 m).

Smuška tekma na Rimskem vrelcu.

Dočim so se morale sankške tekme na Pohorju zaradi neugodnih snežnih razmer odpovedati, je bila v nedeljo 10. t. m. pri Rimskem vrelcu zelo dobro uspeła medklubška smuška tekma na 10 km, ki jo je priredil SK Guštanj-Rimski vrelcu ob udeležbi tekmovalcev ljubljanske Ilirije, SSK Maratona, SPD Maribor in domačega kluba.

Rezultati so bili: 1. SSK Maraton, Maribor 1:06:32; 2. SK Ilirija, Ljubljana 1:09:13; 3. Štangl Stanko (SK Guštanj-Rimski vrelcu) 1:12:42; 4. Dolinšek Mirko (SPD Maribor) 1:27:05.

Tekma je bila spočetka zamišljena kot štafeta tekma, a se je zaradi pomanjkanja kompletnih klubskih zastopstev pretvorila v tekmovalju posameznikov.

Lep sportni jubilej

Naš neumorni pobornik sportnih idej gosp. Ivan Roglič slavi te dni redke jubileje. V prvih januarjskih dneh je bilo namreč baš trideset let, odkar je Ivan Roglič prvič pohitel s smučmi na zasneženo Pohorje, pričel takrat skoro neznanu igro namiznega tenisa, se udeleževal v sabljanju in si priboril prve zmage na teniškem prostoru. V še večjem obsegu je Ivan Roglič gojil vse sportne panoge kot oficir v Tarnopolu, kjer je z največjim uspehom vodil celo vrsto tečajev, ustanovil smučarsko četo in orga-

niziral sokolsko telovadbo. Sokolu je ostal tudi pozneje kot železniški uradnik v Račjem, Opatiji in Divači zvest ter je povsod z največjo vnemo širil sokolsko idejo. Že med vojno se je pridno udeleževal kot hribovazec in fotoamater. Pravo in najuspešnejše udejstvovanje Ivana Rogliča se pa prične po prevratu. Zbral je prve slovenske teniške igralce, iz katerih vrst je pozneje izšla agilna teniška sekcija SSK Maribora. Nekaj let pozneje je postal Ivan Roglič pravcata duša SSK Maribora in je kot predsednik storil vse za razmah in podvig slovenskega sporta v našem obmejnem mestu. Za to veliko organizatorno delo mu je klub podelil častno članstvo. Ivan Roglič še danes vrši celo vrsto funkcij kot podpredsednik Zimskosportnega podsaveza, odbornik SSK Maribora in Aerokluba itd. Od prevrata sem je vnet član Sokola in SPD. Kjerkoli je sportska potreba, je Ivan Roglič s svojimi velikimi izkušnjami med prvimi, — povsod mož na pravem mestu. Na mnoga leta!

Miss Poljska 1928

Kakor poročajo listi iz Hollywooda, je Walter Grazowsky, mož poljske kraljice lepote iz l. 1928. Janine Smalinske, proti svoji ženi vložil tožbo na ločitev zakona z utemeljitvijo, da mu ona principijelno ne pravi drugače kakor »črv«, in da ga je pri neki priliki pobila na tla in mu razpraskala obraz. Če bo sodišče tožbi ugodilo, potem bodo »Miss Poljsko«, ki je po svoji izvolitvi za kraljico lepote bila angažirana kot plesalka pri Folies Bergères v Parizu in pozneje prišla v Ameriko v Hollywood z dovoljenjem za samo šest mesečno bivanje, najbrže izgnali iz Zedinjenih držav.

Ona piše.

»Presneto, prijatelj, tu imaš pa dolgo pismo!«

»Da, od moje žene, 16 strani.«

»Kaj ti pa toliko piše?«

»Piše, da mi bo vse ustmeno povedala, ko se vrne.«

Kako je bilo.

— Kako to, da ima tvoj avto tako razrezane obrobe?

— Veš, vozil sem čez steklenico.

— Ali je nisi prej zapazil?

— Ne... tisti mož jo je imel v žepu.

Koledarček »Jadranske straže«.

»Jadranska straža« priporoča svojim članom koledarčke za leto 1932. Dobe se po Din 10. — v društveni pisarni in trgovini g. H. Sax, Grajski trg.

Sokolstvo

Savezna šola SKJ.

Sklicujoč se na včerajšnje vabilo, prosim ponovno vse brate, ki so lani predavali v šestmesečni savezni prednjaški šoli, da se zanesljivo udeležijo razgovora jutri, v sredo 13. t. m. ob 21. uri v Narodnem domu, župna pisarna. Nujno! — Mačus.

Sokolska četa Vrhloga

pri Slov. Bistrici bo imela svoj občni zbor 17. januarja ob 15. uri v prostorih brata Antona Mlakerja.

Trije dečki so hodili po vaseh, oblečeni v sv. tri kralje. Pa je pritekel sosedov Anžek k sosedovim s hlastnim vprašanjem: »Prosim, ali so bili sveti trije kralji kaj pri vas? Pri nas so ukradli sanke!

Sport

Mariborski smučarski klub.

V četrtek, 14. t. m. ob 20. uri bo odbovna seja v Aljaževi sobi hotela »Orel«. Tajnik.

SK Svoboda, nogometni odsek.

Drevi strogo obvezen trening v telovadnici. — Načelnik.

Nogometni turnir v korist Pomožne akcije.

SK Svoboda je predlagala medklubskemu odboru LNP, da priredi nogometni turnir, ob sodelovanju vseh mariborskih klubov, v korist Pomožne akcije mestne občine mariborske. S tem predlogom se bo bavil MOLNP na prihodnji seji.

Tragedija v Indijskem oceanu

(Po zapiskih mladega ribiča Louisa Herlévana.)

(Dalje.)

Junija umrje mala Pavla, otrok zakončev Brunou. Za dojenčka je St. Paul smrt. Zopet jih je samo sedem. Toda to število se sedaj hitro zmanjšuje.

Prišel je 14. juli. Na ta dan niso delali. Zjutraj so se lepo umili, dvignili na pol razpadlo zastavo in peli marseljezo. Privlekli so na dan gramofon, kateremu je že zdavnaj počilo pero. Plošče so vrtili kar s prsti. S časom so si pridobili tako vajo, da je bilo čuti, kot da je gonilo nepokvarjeno. Bdeli so do polnoči.

Puloch, ki neprestano govori samo o svoji ženi, postaja čedalje slabjši. Nekoga jutra se ne more več dvigniti. Dlešen ga silno boli, pravi, da ima jezik ves lesen. Strašno je bled in težko diha. Brunou meni, da je to skorbut.

Naslednje dni oteče Puloch po vsem telesu. Nihče se ga ne upa dotakniti razen gospe Brunou. Ona sedi ves čas pri njem in mu daje obkladke. Ponoči čuje pri njem Quilivic in Huludut. Ko je izdihnil, čuvaji tega niti niso opazili. Zjutraj so ga našli mrtvega, vsega nabreklija in modrikastega.

V Pulochovi smrti vidijo znamenje svoje usode pred seboj. Tako se bo vsem zgodilo, ako kmalu ne pride ladj.

Da dobijo deske za rakev, razdrejo

lovilno napravo za vodo. V tovarni ga položijo za en dan na mrtvaški oder in čujejo pri njem, potem ga pa pokopljejo.

Ves dan se mučijo, da bi v trdih tleh izkopal za rakev potrebno jamo. Brunou, Huludut, Herlévan in Ramonzi dvignejo rakev in jo nesejo h grobu. Za njimi pa koraka Quilivic in s prsti vrti edino ploščo, ki jim je še ostala, neki star valček...

Na otoku St. Paul je pomlad. Pol leta je že preteklo, odkar je odplula ladj. Zakaj je ni, zakaj?...

V vodstvu družbe tam doma v Franciji se je bila izvršila med tem neka osebna izprememba, kmalu potem pa so celo podjetje razpustili. In tako so na tistih sedem ljudi sredi Indijskega oceana popolnoma pozabili.

Usoda pa si je privoščila še to hudomušnost, da so časopisi, baš v času, ko so ljudje v Betoniji povpraševali po pogrešancih, prinesli vest, da je otok St. Paul izgubil v morje. Odposlana je bila ladj, da preišče, če je ta vest resnična. Ladj ni naša otoka nikjer. To se zgodi mnogim ladjam, ki nimajo dobrih instrumentov in izvežbanih geografov. In tako so doma v Franciji smatrali samo-

tarje na otoku za izgubljene. V Bretoniji so čitali zanje maše zadušnice...

Pozabljeni sredi oceana pa životarijo dalje: Preko otoka divjajo silni pomladanski viharji. Ako gredo na ribolov, morajo ure in ure ležati na tleh, da jih vihar ne treščí ob tla.

Zakonca Brunou in Herlévan zbolita. Jesti se več ne upata. Ako gladujeta, se njuno stanje zboljša za nekaj ur; vsak grizljaj od rešenih konzerv pa deluje nanja kakor strup. Gladovanje pa ju je oslabilo in izmučilo.

Koncem septembra umrje François. Ostala petorica nima več toliko moči, da bi ga pokopala. Truplo položijo na neko skalo. Ko prične razpadati in širiti neznošen smrad, se splazi Herlévan z zadnjimi močmi do njega in ga odvleče drugam. Plazeč se po tleh ga vleče tri ure daleč preko otoka do obale.

Ta izlet preko otoka prinese vsem srečo. Herlévan najde pingvinsko gnezdo in v njemu nekaj jajc. Zeljno jih nekaj izpije, in zadobi novih moči. Zdej išče še dalje in najde celo naselbino pingvinov. Prihodnje dni nabirajo Herlévan, Quilivic in Ramonzi marljivo jajca; naberejo jih več tisoč. Za kratek čas so preskrbljeni s svežo hrano. Skorbut odneha, Herlévan se je skoraj popolnoma popravil.

Devetega novembra so pojedli zadnje pingvinske jajce. Naitev pingvinov je minila. Ko je zamorec Ramonzi iskal

jajc, je slučajno odkril čudežno rastlino Pringlea antiscorbutica. Rastla je visoko na neki nedostopni skali, kamor niso mogli priti kuncí. Veselo je pripovedoval o svoji najdbi. Naslednji dan je nameraval splezati na skalo in prinesiti rastlino.

Ramonzi se je zjutraj odpravil na pot, toda ni se vrnil več. Šli so ga iskat in ga našli ob vznožju skale, vsega razmeharjenega. Ko je plezal na skalo, so ga napadle ptice roparice, ki so najbrže tam gori gnezdile. Ker se je držal z obema rokama za strmo skalo, se ni mogel braniti. Končno je izpuštil in treščil na tla.

Herlévan ne ve, ali bi objokaval Ramonzija ali bi ga zavidal; ta vsaj ni umrl na skorbutu.

Preganjan od strašne bolezni, katere znaki so se zopet pojavili, se je Quilivic podal nekega dne s svojim bambusovim čolničem iz varnega zaliva. Mogoče dobi zunaj kaj rakov, sveže hrane. Naenkrat zasliši Herlévan z morja klice na pomoč. Takoj steče k svojemu čolničju in odvesla na odprto morje. Quilivica ne more najti. Herlévan in Huludut, edina moža, ki sta še ostala na otoku, iščeta naslednje dni zaman svojega tovariša. Toda ne najdetaj ga, in vzrok njegove smrti ostane uganka. Od vseh možkih je bil najboljši plavalec in morje na ta dan popolnoma mirno. Niti njegovega trupla, niti čolna ni morje vrnilo.

(Konec jutri.)

Lowoodska sirota

Mrs. Reed me nikoli ni povabila v Gateshead, nihče me ni niti enkrat posetil. Nobene zveze ni bilo med menoj in med svetom, ne pisem ne poročil nisem sprejela. Šolski predpisi, šolske dolžnosti, šolske šege, nazori, glasovi, obrazi, fraze in kroji, nagnjenja in mrznje: to je bilo vse, kar sem vedela o življenju. Zdaj sem pa čutila, da to ni bilo dovolj. V enem samem popoldnevu sem se naveličala navad osmih let. Zahrepenela sem po prostosti, po prostosti sem hlepela, za prostost sem molila, a kakor da je molitev, veter odpihljal. Zato sem se odrekla prostosti in izrekla skromnejšo prošnjo: za izpmembo, za kakšno pobudo. A tudi za to molitev se mi je zdelo, da jo je veter odnesel v prostranstvo. »Potem,« sem zakričala napol v obupu, »mi daj vsaj novo službo!«

V tem hipu me je poklical zvonček, ki je naznanjal večerjo.

Pretrgane verige svojih misli nisem mogla zvariti, dokler ni prišla ura počitka. Pa še tedaj me je odvrčala od predmeta mojih misli s svojim dolgovoznim klepetanjem učiteljica, ki je stanovala z mano. Kako sem si želela, naj bi zaspala! Zdelo se mi je, da bi mi gotovo kaka pobuda pomagala iz zagate, ko bi se le utegnila baviti z mislijo, ki mi je bila pred večerjo pri oknu šinila v glavo.

Končno je gospodična Gryce*) zasmrčala. Bila je okorna žena iz Walesa in doslej sem njene nočne nosne melodije obsojala kot navadno nadlego. Drevi pa sem pozdravila prve globoke glasove z zadovoljstvom. Zdaj sem bila rešena vsake ovire; napol obledela misel mi je takoj zopet oživela.

»Novo službo!« sem si šepnila. »Vem, da je nekaj na tem, ker mi ne zveni preveč vabljivo, vsaj ne kot svoboda, vzhit, zabava. Kako divne besede! A žal, le besede, zvok, tako votel in minljiv, da bi le tratila čas, ko bi se s tem bavila. Toda služba! To je nekaj stvarnega! Vsakdo lahko služi. Tukaj sem služila osem let. Zdaj si drugega ne želim, kot da bi služila drugje. Ali ne morem toliko doseči po lastni volji? Ali stvar ni izvedljiva? Da, cilj ni tako nedosegljiv; ko bi le imela tako bistre možgane, da bi še iztuhkala, kako bi se mu približala.

Vzklonila sem se v postelji, da bi laglje mislila. Bila je hladna noč; zato sem se ogrnila s šalom in spet na vso moč mozgala.

»Česa želim? Novo mesto med novimi obrabi v novi hiši v novih razmerah. Želim to, ker bi mi nič ne pomoglo, ko bi si kaj boljšega želela. Kako dosežejo ljudje nove službe? Obračajo se do prijateljev; jaz jih nimam. A dovolj je takih, ki nimajo prijateljev, ki morajo sami zase skrbeti in biti svoji lastni pomagači. In česa se tedaj poslužujejo?«

Nič odgovora ni bilo od nobene strani. Velela sem torej svojim možganom, naj iztuhajo brž kaj drugega. Trudili so se in mučili še močneje. Čutila sem, kako mi je kri plala v glavi in v sencih. A skoro celo uro so možgani tavalj v temi, nič ni zalagal njih napor. Vsa vročična od neplodnega mozganja sem vstala in začela hoditi po sobi. Odgrnila sem zaveso, zagledala zvezdo ali dve, se stresla od mraza in zlezla zopet v posteljo.

Prijazna vila je bila bržkone med mojo odsotnostjo dilnila pobudo na mojo blazino. Ker jedva sem legla, mi je šinilo čisto gladko in naravno v glavo: »Tisti, ki se potegujejo za mesta, oglašajo v novinah. Pošlji oglas v — shireski vestnik!«

»Kako? Saj nič ne vem, kako je treba oglašati!«

*) Izg. grajs.

Odgovorov je bilo zdaj na pretek:

»Položi oglas in denar zanj v zavitek, ki ga potem pošlješ uredniku. O prvi priliki, ki se ti bo nudila, daš pismo na pošto v Lowtonu. Odgovore naj ti pošljejo pod J. E. na poštni urad v Lowtonu. Teden dni pozneje stopiš tja in povprašaj, ali je prispel kak odgovor, potem pa boš že videla, kaj ti bo storiti.«

Ta načrt sem dvakrat, trikrat premislila, dokler ga ni duša prebavila in je bil lepo bistro zasnovan. Bila sem zadovoljna in sem zaspala.

Ob zori sem vstala. Napisala sem oglas ter ga omotala in naslovila, še preden je zvonec prebudil gojenke. Glasil se je takole:

»Mlada, spretna učiteljica, — ali nisem že dve leti poučevala? — želi mesta v rodbini, ki ima izpod štirinajst let stare otroke.« — Ker sem štela jedva osemnajst let, bi ne bilo dobro, ko bi se lotila vzgoje starejših otrok. — »Usposobljena je za navadne predmete dobre angleške naobrazbe. Poleg tega poučuje še francoščino, risanje in godbo.« — Za sedaj ozki seznam predmetov je bil za tiste čase precej obširen. — »Naslov: J. E., poštni urad, Lowton, — shire.«

Ta spis je bil ves dan zaklenjen v mojem predalniku. Po čaju sem prosila novo prednico dovoljenja, da bi smela v Lowton, kjer imam nekaj opravkov zase in za svoje družice. Takoj mi je ustregla in napotila sem se iz zavoda. Dve miljii je bilo treba cokljati in večer je bil vlažen; a dnevi so bili še dolgi. Stopila sem v kako trgovino, vrgla list v poštni nabiralnik in sem se vrnila po hudem dežju, vsa premočena, toda lahkega srca.

Naslednji teden se mi je zdel dolg, nazadnje pa je le nehal kakor vse stvari pod luno in spet sem se nekega ugodnega jesenskega večera napotila v Lowton. Šikovita pot je to bila, držala je ob potoku in skozi razkošno dolino. A ta večer sem mislila bolj na pisma, ki so me čakala ali ne čakala v mestecu, kot na vso lepoto travnikov in vode.

Moja pretveza za to pot so bili novi čevlji. Dala sem si jih torej najprej pomeriti, potem pa sem stopila čez čisto in mirno uličico in bila na pošti. Poštarica je bila stara dama, ki je nosila rožene naočnike in črne vojnene zaplestnice.

»Ali je kaj psem za J. E.?« sem vprašala.

Pokukala je name čez naočnike, nato je odprla predal, v katerem je dolgo brskala in iztikala med pismi, tako dolgo, da mi je že upadal pogum. Končno je tiščala neko pismo skoro pet minut pred naočnike, potem pa mi ga je izročila skozi okence z ostrim in nezaupnim pogledom — bilo je za J. E.

»Drugega ni?« sem vprašala.

»Nobenega ni več,« je dejala. Spravila sem pisanje v žep in okrenila lice proti domu. Odpreti ga nisem utegnula. Hišni red je zahteval, da moram biti ob osmih doma, a zdaj je bilo že sedem in pol.

Razne dolžnosti so me pričakovale doma. Morala sem nadzirati gojenke med učno uro, potem je bila vrsta na meni, da čitam molitve, da spravim otroke spat, potem pa sem z družicami večerjala. In ko smo se končno odpravile spat, je bila neogibna gospodična Gryce zopet moja spremljevalka. Imeli sva le kratek konec sveče v svečniku in bala sem se, da bo blebetala, dokler ne izgori. Na srečo pa je bila učiteljica radi dobre večerje zaspala. Že je smrčala, še preden sem se bila slekla. Še vedno je ostal košček sveče. Izvlekla sem svoje pismo, na pečatu sem ugledala črko F. Odprla sem pismo, bilo je prav kratko.

»Če J. E., ki je oglašila v — shireskem vestniku od zadnjega četrtka, da išče mesta, res zna vse to, kar je v oglasu našela, in če ima kaj spričeval za svoj značaj in svojo sposobnost, lahko dobi mesto; poučevala bo gojenke desetih let za trideset funtov na leto. Prosim J. E., naj vpošlje svoja priporočila, ime in na-

slov in vse ostale podrobnosti na »gospo Fairfax, Thornfield pri Millcoteu, — shire*.)«

Dolgo sem motrila pismo. Pisava je bila bolj starinska in nedoločna, kakor da je pisala starejša gospa. To dejstvo mi je bilo zelo povšeči. Na tistem sem se namreč bala, da bi ob samovoljnem postopku ne zašla v kako neugodnost, predvsem pa sem želela, da bi bil uspeh mojih teženj pošten, čist, en règle**). Čutila sem, da bi starejša gospa ne bila odveč pri poslu, ki me je vabil! Gospa Fairfax! Videla sem jo v črni halji in v čepcu za vdove; hladna je bila, a ne nevljudna, po kalupu starejših angleških spoštljivih ženic.

Thornfield! Bržkone ime hiše — čist, urejen kraj, dasi nisem uspela, ko sem si hotela v duhu naslikati vse poslopje. Millcote, — shire! Poklicala sem si v spomin vse, kar sem vedela o zemljepisju Anglije. Da, znano mi je bilo tudi to: grofija in mesto. V — shire je bilo sedemdeset milj bliže iz Londona kot v oddaljeno grofijo, kjer sem bila sedaj. To je bilo lepo priporočilo. Hrepenela sem v kraje, kjer je bilo življenja in izpmembe. Millcote je bilo veliko tovarniško mesto na obrežju reke A —. Dovolj živahen kraj brez dvoma. Toliko bolje, bo vsaj vse drugač kot tukaj. Ne, da je moji domiselnosti prijala predstava visokih dimnikov in oblakov čada — »toda«, sem ugibala, »Thornfield bo gotovo daleč proč od mesta.«

Tu je sveča ugasnila in takoj nato sem zaspala.

Prihodnjega dne sem napravila nove korake. Moji načrti niso smeli ostati samo v moji duši. Morala sem jih zaupati tudi drugim, že sem hotela uspeti. Stopila sem k prednici in ji povedala, da se nadejam dobiti novo službo, v kateri bi imela dvakrat toliko plače kot v Lowwoodu, in sem jo prosila, naj javi stvar Mr. Brocklehurstu ali drugemu odborniku in dožene, ali bi dovolili, da se nanje sklicujem. Prijazno je obljubila, da mi bo ugodila. Drugega dne je priobčila prošnjo Mr. Brocklehurstu, ki je dejal, da mora dovoliti izstop tudi Mrs. Reed, ki mi je bila varuhinja. Pisali so ji torej odgovorila je, naj storim, kar mi je drago, ker je že davno nehala zame skrbeti. To pismo je nato krožilo po odboru in po dolgem oklevanju so mi uradno dovolili, naj si svoje odnose izboljšam, če morem; hkrati so pristavili, da sem se v Lowwoodu vedla vedno lepo, kot učenka in kot učiteljica, in mi bodo zato poslali izpričevalo o značaju in znanju, ki ga bodo podpisali nadzorniki zavoda.

Teden dni pozneje sem res sprejela tisto izpričevalo. Poslala sem prepis gospe Fairfax, ki mi je kmalu odgovorila, da je zadovoljna, in določila, naj prevzamem po štirinajstih dneh mesto vzgojiteljice v njeni hiši.

Začela sem se pripravljati na pot. Štirinajst dni je kaj hitro minilo. Nisem imela bogve kakšne opreme, dasi dovolj za moje potrebe. Zadnji dan je zadostoval, da si uredim kovčeg, istega, ki sem ga bila prinesla pred osmimi leti iz Gatesheada.

Zaboj je bil prevezan z vrvjo in naslov pribit. Čez pol ure naj bi prišel selj ponj, da ga odnese v Lowton, kamor bi se morala napotiti drugo jutro, da zatečem pošto. Očedila sem skrbno svojo črno sukneno popotno obleko, pripravila čepico, rokavice in rokavnik. Iztikala sem po vseh svojih predalih, da se uverim, ali nisem kaj pozabila. Ko nisem več imela prav nobene opravka, sem sedla in počivala. Pa ni bilo moči; dasi sem bila ves dan na nogah, nisem mogla počivati niti za trenutek. Preveč sem bila razčuljena. Nocoj se zaključijo važna doba v mojem življenju in druga bo jutri začela. Presledka ni moči prespati. Moram vsa vročična bedeti, dokler se ne izvrši izpmemba.

*) Izg.: ferfeks, tsornild, milkout; šajr (pomeni grofijo, v sestavih izg. »šre«).

***) Izg.: an regl (franc.) = v redu.

Oddam kuhinjo in sobo s pritlikinami. Stritarjeva ul. 35. 75	Sobo in kuhinjo oddam takoj mirni stranki brez otrok. Pobreška cesta 21. 113	Dve mali sobi in kuhinjo oddam s 1. februarjem mirni stranki. Pobreška cesta 21, Maribor. 105	Osmošolec želi instruirati dijake iz nižjih razredov tudi iz latinščine za višje razrede realne gimnazije. Ponudbe pod »Osmošolec« na upravo Večernika. 100
Stranka brez otrok išče do 1. marca 2—3 sobno stanovanje. Ponudbe pod »solnčno« na upravo »Večernika«. 13	Enosobno solnčno stanovanje s kabinetom in pritlikinami se takoj odda. Pózvedbe v upravi lista.	3 otroke od 2 mesecev do 4 leta stare oddam za svoje. Kapun Viktorija, Košaki 5. 110	Pridno kmečko dekle želi se naučiti kuhanja, zato išče službo pri boljših ljudeh. Naslov v upravi Večernika. 102
Stanovanje. soba in kuhinja z vsemi pritlikinami, električno razsvetlavo in vodovodom, oddam mirni stranki s 15. januarjem ali 1. februarjem. Vprašati pri upravi »Večernika«. 88	Sobo in kuhinjo iščem takoj ali s 1. februarjem. Ponudbe pod »Mirna stranka« na upravo Večernika. 104	Zgubljeno je bilo nalivno pero na poti Židovska, Gosposka, Aleksandrova cesta, Cankarjeva, Razlagova. Najditelj naj ga odda proti nagradi pri Hamersaku, Židovska ulica 4. 101	Gospod ravnatelj naroča šoferju: Moja tašča odpotuje z brzovlakom ob osmih. Pa hitro vozite, da ne bo zamudila vlak. Šofer: Brez skrbi, gospod ravnatelj, vozil bom, kakor da vozim svojo taščo!
Sobo in kuhinjo iščem v bližini kolodvora. Naslov pustiti v upravi Večernika. 99	Veliko prazno sobo, nasproti glavnega kolodvora oddam. Naslov v upravi »Večernika«. 111		

NAZNANILO!

Naznanjam cenjenim odjemalcem, da bom prodajal od srede, dne 13. januarja ca 1000 kg sveže slanine brez kože po najnižji ceni.

Se priporoča
FRIDRICH WEITZL, Maribor, Glavni trg 5
103
Stojnica od Velike kavarne.

Podpisani Jože Gradišnik, izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, katere bi naredila moja žena Juljana Gradišnik. 109

Maribor, 12. januarja 1932.

Jože Gradišnik Maribor

T. SOKLIĆ
Maribor

naslopniki se sprejmejo

Sotna

Inserirate v »Večerniku«